

Οικουμενικός Πατριάρχης: Η περιβαλλοντική απειλή είναι μία διάσταση της εκτεταμένης κρίσης του σύγχρονου πολιτισμού

[Πατριαρχεία](#) / [Οικουμενικό Πατριαρχείο](#)

Ως μία διάσταση της εκτεταμένης κρίσεως του συγχρόνου πολιτισμού χαρακτηρίζει την περιβαλλοντική απειλή στο μήνυμά του για την Αρχή της Ινδίκτου ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος.

Η 1η Σεπτεμβρίου, κατά την οποία εορτάζεται η Αρχή της Ινδίκτου, αποτελεί την εκκλησιαστική πρωτοχρονιά και το Οικουμενικό Πατριαρχείο την έχει καθιερώσει ως ημέρα προσευχής για το φυσικό περιβάλλον.

Ο Παναγιώτατος δηλώνει ότι εκτιμά την συμβολή των οικολογικών κινημάτων, τις διεθνείς συμφωνίες για το περιβάλλον, την ενασχόληση των επιστημόνων με το

πρόβλημα, την προσφορά της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, την οικολογική ευαισθησία και στράτευση αναρίθμητων ατόμων και ειδικότερα εκπροσώπων της νέας γενεά. Ωστόσο, επιμένει ότι: “άπαιτείται μία αξιολογική «κοπερνίκεια στροφή», μία ριζική αλλαγή νοοτροπίας παγκοσμίως, μία ουσιαστική αναθεώρησης της σχέσεως του ανθρώπου με την φύσιν. Άλλως, θά συνεχίσωμεν νά θεραπεύωμεν τās καταστρο-φικάς έπιπτώσεις τής οίκολογικῆς κρίσεως, μέ άθίκτους καί ένεργούς τās ρίζας του προβλήματος”.

Ακολουθεί ολόκληρο το μήνυμα του Οικουμενικού Πατριάρχη για την Αρχή της Ινδίκτου:

† Β Α Ρ Θ Ο Λ Ο Μ Α Ι Ο Σ

ΕΛΕΩΙ ΘΕΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

ΝΕΑΣ ΡΩΜΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ

ΠΑΝΤΙ ΤΩ ΠΛΗΡΩΜΑΤΙ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΧΑΡΙΝ, ΕΙΡΗΝΗΝ ΚΑΙ ΕΛΕΟΣ

ΠΑΡΑ ΤΟΥ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥ ΠΑΣΗΣ ΤΗΣ ΚΤΙΣΕΩΣ

ΚΥΡΙΟΥ ΚΑΙ ΘΕΟΥ ΚΑΙ ΣΩΤΗΡΟΣ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

Τιμιώτατοι άδελφοί Ιεράρχαι καί τέκνα έν Κυρίω άγαπητά,

Τριακονταπενταετία όλη παρήλθεν από τής καθιερώσεως υπό τής Αγίας καί Ιεράς Συνόδου του Οίκουμενικού Πατριαρχείου τής 1ης Σεπτεμβρίου, έορτῆς τής Ινδίκτου καί ένάρξεως του έκκλησιαστικού έτους, ως Ημέρας προσευχών υπέρ τής προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος. Η εύλογημένη αύτή πρωτοβουλία έσχε μεγάλην άπήχησιν καί έκαρποφόρησε πλουσίως. Αί πολυδιάστατοι οίκολογικάί δράσεις τής Αγίας του Χριστου Μεγάλης Έκκλησίας έπικεντρώνονται σήμεραν είς τό φαινόμενον τής κλιματικής αλλαγῆς, μάλλον δέ κρίσεως, τό όποιον έχει δημι-ουργήσει μίαν κατάστασιν «πλανητικῆς έκτάκτου ανάγκης».

Έκτιμῶμεν τήν συμβολήν τῶν οἰκολογικῶν κινήματων, τάς διεθνεῖς συμφωνίας διά τό περιβάλλον, τήν ἐνασχόλησιν τῶν ἐπιστημόνων μέ τό πρόβλημα, τήν προσφοράν τῆς περιβαλλοντικῆς ἐκπαιδεύσεως, τήν οἰκολογικήν εὐαισθησίαν καί στρατεύσιν ἀναριθμήτων ἀτόμων καί εἰδικώτερον ἐκπροσώπων τῆς νέας γενεᾶς. Ὅμως, ἐπιμένομεν ὅτι ἀπαιτεῖται μία ἀξιολογική «κοπερνίκεια στροφή», μία ριζική ἀλλαγὴ νοοτροπίας παγκοσμίως, μία οὐσιαστική ἀναθεώρησις τῆς σχέσεως τοῦ ἀνθρώπου μέ τήν φύσιν. Ἄλλως, θά συνεχίσωμεν νά θεραπεύωμεν τάς καταστρο-φικὰς ἐπιπτώσεις τῆς οἰκολογικῆς κρίσεως, μέ ἀθίκτους καί ἐνεργούς τάς ρίζας τοῦ προβλήματος.

Ἡ περιβαλλοντική ἀπειλή εἶναι μία διάστασις τῆς ἐκτεταμένης κρίσεως τοῦ συγχρόνου πολιτισμοῦ. Ἐν τῇ ἐννοίᾳ ταύτῃ, ἡ ἀντιμετώπισις τοῦ προβλήματος δέν εἶναι δυνατόν νά δοθῇ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀρχῶν αὐτοῦ τοῦ πολιτισμοῦ, τῆς λογικῆς δηλαδή ἢ ὁποία τό ἐδημιούργησε. Ἐχομεν ἐκφράσει κατ' ἐπανάληψιν τήν πεποί-θησίν μας ὅτι εἰς τήν ζωτικὴν διά τό μέλλον τῆς ἀνθρωπότητος καί τοῦ πλανήτου μας πνευματικὴν καί ἀξιολογικὴν μεταστροφήν δύνανται νά συμβάλουν μεγάλως αἱ Ἐκκλησίαι καί αἱ θρησκεῖαι. Ἡ γνησία θρησκευτικὴ πίστις καταλύει τήν ἀλαζο-νείαν καί τόν τιτανισμόν τοῦ ἀνθρώπου, ἀποτελεῖ ἀνάχωμα εἰς τήν μετα-τροπὴν του εἰς «ἀνθρωποθεόν», ὁ ὁποῖος καταργεῖ μέτρα, ὅρια καί ἀξίας, αὐτοανα-γορεύεται εἰς «πάντων μέτρον», ἐργαλειοποιεῖ τόν συνάνθρωπον καί τήν φύσιν διά τήν ἱκανο-ποίησιν τῶν ἀκορέστων ἀναγκῶν καί τῶν αὐθαιρέτων ἐπιδιώξεών του.

Ἡ πεῖρα τῶν αἰώνων διδάσκει ὅτι, ἄνευ ἑνός «ἀρχιμηδείου» πνευματικοῦ καί ἀξιολογικοῦ στηρίγματος, ἡ ἀνθρωπότης ἀδυνατεῖ νά ἀποφύγῃ τούς κινδύνους ἑνός μηδενιστικοῦ «ἀνθρωπολογισμοῦ». Αὐτή εἶναι ἡ παρακαταθήκη τοῦ ἀρχαίου πνεύματος, ὅπως διετυπώθη ὑπό τοῦ Πλάτωνος διά τῆς ἀρχῆς «Θεός ἡμῖν πάντων χρημάτων μέτρον» (Νόμοι 716c). Ἡ κατανόησις τοῦ ἀνθρώπου καί τῆς εὐθύνης του μέσα ἀπό τήν σχέσιν του μέ τόν Θεόν ἐκφράζεται διά τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας περί τῆς δημιουργίας τοῦ ἀνθρώπου «κατ' εἰκόνα Θεοῦ» καί «καθ' ὁμοίωσιν» Αὐτῷ, καθώς καί περί τῆς προσλήψεως τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως ὑπό τοῦ σαρκωθέντος διά τήν σωτηρίαν τοῦ ἀνθρώπου καί ἀνακαίνισιν τῆς ὅλης δημιουργίας προαιωνίου Λόγου τοῦ Θεοῦ. Ἡ χριστιανική πίστις ἀναγνωρίζει ἐν ὁρίσῳ τήν ἀξίαν τόσον εἰς τόν ἄνθρωπον, ὅσον καί εἰς τήν κτίσιν. Ἐν τῷ πνεύματι τούτῳ, ὁ σεβασμός τῆς ἱερότητος τοῦ ἀνθρωπίνου προσώπου καί ἡ προστασία τῆς ἀκεραιότητος τῆς καλῆς λείαν δημιουργίας εἶναι ἀδιαίρετοι. Ἡ πίστις εἰς τόν Θεόν τῆς σοφίας καί τῆς ἀγάπης ἐμπνέει καί στηρίζει τάς δημιουργικάς δυνάμεις τοῦ ἀνθρώπου, τόν ἐνδυναμώνει ἐνώπιον τῶν προκλήσεων καί τῶν δυσκολιῶν, ἀκόμη καί ὅταν ἡ ὑπέρβασίς των ἐμφανίζεται κατ' ἄνθρωπον ὡς ἀνέφικτος.

Ἦγωνίσθημεν καί ἀγωνιζόμεθα διά τήν διορθόδοξον καί διαχριστιανικήν συνεργασίαν διά τήν προστασίαν τοῦ ἀνθρώπου καί τῆς κτίσεως καί διά τήν ἔνταξιν τῆς θεματικῆς αὐτῆς εἰς τόν διαθρησκειακόν διάλογον καί τάς κοινάς δράσεις τῶν θρησκειῶν. Τονίζομεν δέ ἰδιαιτέρως τήν ἀνάγκην νά κατανοηθῇ ὅτι ἡ σύγχρονος οἰκολογική κρίσις πλήττει πρωτίστως καί ἐντονώτερον τούς πτωχοτέρους κατοίκους τῆς γῆς. Εἰς τό κείμενον τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου «Ἐπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς». Τό κοινωνικόν ἥθος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας» ὑπογραμμίζεται μετ' ἐμφάσεως τό θέμα αὐτό καί ἡ ἀναγκαία μέριμνα τῆς Ἐκκλησίας ἐνώπιον τῶν ἐπιπτώσεων τῆς κλιματικῆς ἀλλαγῆς: «Πρέπει νά κατανοήσουμε ὅτι ἡ διακονία τοῦ πλησίον καί ἡ διαφύλαξη τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος εἶναι ἄρρηκτα συνδεδεμένες. Παρόμοια ἄρρηκτα συνδεδεμένες μεταξύ τους εἶναι καί ἡ φροντίδα μας γιά τήν δημιουργία καί ἡ διακονία μας πρός τά μέλη τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ, ὅπως εἶναι ἀλληλένδετες καί οἱ οἰκονομικές συνθῆκες τῶν φτωχῶν μέ τίς οἰκονομικές συνθῆκες τοῦ πλανήτη. Οἱ ἐπιστήμονες μᾶς λένε ὅτι ἐκεῖνοι πού ἔχουν πληγῆ περισσότερο ἀπό τήν τρέχουσα οἰκολογική κρίση εἶναι καί θά εἶναι ὅσοι κατέχουν ἐλάχιστα. Ἐπομένως, τό πρόβλημα τῆς κλιματικῆς ἀλλαγῆς ἀποτελεῖ καί ζήτημα κοινωνικῆς πρόνοιας καί κοινωνικῆς δικαιοσύνης» (§ 76).

Περαίνοντες τόν λόγον, εὐχόμεθα πρός ὑμᾶς, τιμιώτατοι ἀδελφοί καί προσφιλέστατα τέκνα, πλήρη θείων εὐλογιῶν καί καλλίκαρπον τόν νέον ἐκκλησιαστικόν ἐνιαυτόν, ἐπικαλούμενοι ἐπὶ πάντας ὑμᾶς, μεσιτεία τῆς Παναγίας τῆς Παμ-μακαρίστου, τήν θαυμαστήν καί θαυματουργόν εἰκόνα τῆς ὁποίας τιμῶμεν σήμε-ρον ἐορτίως καί ταπεινοφρόνως κατασπαζόμεθα, τήν ζωήρυτον

χάριν καί τό ἀμέτρητον ἔλεος τοῦ Κτίστου τῶν ἀπάντων καί Θεοῦ τῶν θαυμασίων.

,βκδ' Σεπτεμβρίου α'

Ὁ Κωνσταντινουπόλεως

διάπυρος πρὸς Θεόν εὐχέτης πάντων ὑμῶν

Φωτογραφία αρχείου: Νίκος Παπαχρήστου